

Ляўлюк Задзірасты

Нарабілася бяды
ў нядзельку на ДЗЯДЫ

альбо

Як я быў
на сапраўднай вайне
каля свайго дому
ў Менску
30.X.88.

I

Дзень, надзелька, вецер коле,
 Бо стаіць крыху мароз.
 Шэрань беліць навакольле,
 Мерзнуць рукі, ногі, нос.
 Сьвята памяці - ДЗЯДЫ.
 Вось і йдуць усе сюды.

Выйшаў я з пад'езду дома -
 Людзі - людзі, гоман-гоман!
 Тут мяне за руку хваць:
 - Ты куда, тваю птамаць!
 - Што за новыя парадкі?
 На магілку я, да таткі...

А наўкол кукарды, каскі,
 Падазроны ў нас век,
 Дачакаеся тут ласкі...
 Але ж я яшчэ ня зэк!
 Гегемон я, рабацяга,
 Не палітык, не стыляга,
 Я ж на вашыя пракосы
 Дваццаць год плачу ўзносы...
 Я народжаны бяз Бога,
 Хоць яшчэ не атэіст.
 Да Дзядоў, хіба, нябога
 Выйсьць ня можа камуніст?
 Забарона - хрысьціянства,
 А Дзяды шчэ ад паганства.
 Я-АКОД, я - брыгадміл...
 - Ну, смотри, чтоб не чудил!

Адпусьцілі, дзякуй Богу,
 Я за дом, ды на дарогу,
 Ну а там шынельнай хеўры
 Прэ, нібыта на манеўры.
 Ні тралейбус, ні машына,
 Ні мужчына, ні жанчына,
 Ні стары, ні малады
 Не патрапяць на Дзяды.

Грудзі жудасыю праймае
 Калі валіць сілы хмара,
 І вішчыць сірэна, грае:
 Ах, ты сталінская мара!
 Пруць калёны у атаку.
 На каго? Пабойся Бога!
 На старога, на слабога,
 Лясь па мордзе, бух пад сраку...

Гонар храпы расьпірае:
 - Мы тут сіла, мы тут ёсьць!
 Сіла ёсьць, але дурная.
 Служба ў смак - сабаку косыць.
 Хто цікаваў вас на народ?
 Хто пагнаў вас на магілы?
 Хто камандуе ўпярод?
 Што ж вы робіце, дурылы?

Бой з народамі? Бой народу?
 Каб, як быдла, стойла знаў?
 Каб ня пёрся на свабоду,
 Як рабуюць, каб маўчаў?

І Дзяды - варожа сіла -
 З таго сьвету б'юць у звон?
 Пад бульдозер бы магілы,
 Альбо выкінуць іх вон?
 Беларусь - усю за краты,
 Ацалеў - у Курапаты...

Эх, ці хто у Менску ведаў,
 Колькі кормім дармаедаў!
 Пры пагонах, пісталетах,
 Пры дубінках, пры жылетах,
 Пры шчытах, з балёнам газу,
 Як пламеты, як заразы.
 Быць і біць. Альтэрнатывы
 Не дапусьцяць дырэктывы.

Сто машын. Пажарных куча.
 Варанкі і вадаметы.
 Тры гады "рубіцца" вучаць,
 Сеньня - практыка работы!
 - Будзе бой, ці трэніроўка?
 - Будзе ўсё. І дужа лоўка!
 - Вы, сялянскія сыны,
 Чаму кожны з вас дурны?
 Шынялём сумленьне крыеш...
 Як працнецца, дык завьеш...
 Не! Ідуць за радамі рад!
 Дысцыпліна і загад!

Круцяць Марачкіну рукі,
 Мартыненку б'юць пад дых,
 Плачуць Содалевы ўнукі...
 - Пашкадуйце хоць малых!
 Вунь Казловіч рот разъязвіў...
 Ну і што, што ты сьпецкор?
 Рулю з газам - шык наставіў:
 - На пісакаў робім мор!
 - Стальмашонка замялі!
 - Ён жа быў у іх Крамлі!
 - Замялі, каб больш ня гаўкаў,
 Так сказаў вяльможны Саўка.
 Рэж нацменаў, як індыкаў,
 Ды віжуй, дзе іхні Быкаў.
 - Потерял пісака, стыд!
 - Кто в его роду был жид?
 - А вот этот Адамович,
 Знаю точно: Аранович!
 - Все масоны, сионисты,
 Переантикоммунисты!
 - На што точыце лязо?
 - Всех берём, и всех в ШИЗО!
 Вы не нация, мутанты!
 - Мы ў Вандэі эмігранты.
 - Проучить я вас готов.
 - Дык ня рушце хоць Дзядоў!
 - Кто таков?
 Сьпее бойка. Перепалка:
 - Идиоты, мне вас жалко...
 Сьпее бойка.
 - Вот вам будет перестройка!

Слухаць стаў, дык не далі,
 Бо маторы зараўлі,
 Ды дальбог, як на вайне,
 І ўсе едуць на мяне:
 Душагубкі,
 Вадамёты,
 Варанкі
 І кулямёты...

- Дык за што нас будуць біць?
 Куды дзецца, што рабіць?
 Можа ўласыць перамянілі?
 Можа фрыцы зноў у нас?
 Можа сон дурны прысьнілі?
 Што людзям пускаюць газ?

Мегафоны завываюць...
 Абкружаюць! Заганяюць!
 Войска зьлева,
 Войска справа...
 - Левай, левай!
 - Марш!
 - Аблава!
 - Кто даў права?
 То крычыць Хрыстос-Зянон,
 Спадзяецца на закон.
 Абразумілі адразу -
 Шык яму ў вочы газу.
 Хочуць зьбіць, павалачы.
 - Кыш з дарогі, крумкачы!

Люд сьмялее, робіць кола,
 Пасярэдзіне Зянон.
 Галавою круціць голай,
 Шчэ жывы, здаецца, ён.
 Як кіно: псіхоз-атака.
 Чыт і шлем. Аўчар-сабака.
 Без разбору гвалцяць люд.
 - Дзе закон? Савецкі суд?
 Пяць Купаву да зямлі,
 Паднялі і паняслі.
 Асташонку - па пячонках,
 Аж павіснуў на сасонках.
 Цягнуць нейкую дзяўчыну,
 Кухталя і мне ў сьпіну.
 Стаў, гляджу яму у храпу:
 Ці пасмееш яшчэ біць?
 Апусьціў мярзотнік лапу,
 Проста Берыем глядзіць.
 Хачу плюнуць, ды баюся.
 Знаю сам, дзе апынуся.
 Як прыхопіць такі кат -
 Не паможа адвакат.
 Прамінуў, пабег далей
 З гумай-палкай на лодзей.

Важны, мажны і вальянны,
 Рэспектабельны як пан,
 Сам Раеўскі лес свой дражніць,
 Кажа: "Брысь, а то як дам!"

От, маўчаў бы сабе ціха -
 Альбо лесам уцякаў,
 Пшык яму з балёну ліха -
 На нагах не устаяў.
 Газ у нас дык не японскі:
 Чарамховы, чарамхоўскі,
 Меўся быць на прусакоў,
 Пшык Раеўскаму - гатоў!
 Плач, як плакаў наш Купала -
 Яму болей перапала.
 Стаў сьпектаклі пра вандэю -
 Не заб'юць, дык зразумеюць...
 А на самым на пагорку
 Быццам невадам з вады,
 Цягнуць беднага Вячорку.
 - А куды яго? Куды?
 - Чё, куды? Туды, в реку:
 Топим ету "Талаку"!
 И "Тутейших" помордуем,
 Мы их носом, сука, чуем!
 Мне приказ и я берусь
 Всю очистить Беларусь!
 - Ад каго? Ад жыхароў?
 Тут палкоўнік аж зароў:
 - Чё? Любить вас не привык?
 За колхозный ваш язык?
 - Але саяа любішь наша?
 Бульбу прэш, ды без нітратаў.
 - Я вам жыццю строю краше!

- Строй, ды толькі без салдатаў.
 - Вы подполье сотворили!
 - Дзе? Пачуць я быў бы рад.
 Як вы нас перахрысьцілі?
 - Хрен, вам "Матрипатрихат"!
 С нами сила и порядок.
 Наведем его, где надо!
 Брысь!
 Заткнись!
 Руки вверх! Сюда садись!

Вось якія тут падзеі
 Робяць кормчыя Вандэі.
 Наша Коза-Бела-Ностра
 Атакуе вельмі востра
 Як прыціснуць, то здаецца,
 Што галоснасьць гнецца, рвецца,
 Што Масква не устаіць,
 Што й туды паедуць біць,
 Што канец Перабудове...
 Стоп, засраныя панове!
 Трасу ў бок, часы ня тыя,
 Людзі болей не нямыя!

У адказ нясуцца маты.
 Што, нам тутка зімаваць?
 - Дык ідзем на Курапаты,
 Абудзем там мітынгаваць.
 Абагнаць!

Задрывала, зараўло.
 Задымела: папаўзло.
 Замігала, засьвяціла.
 Стыне кроў ажно ў жылах.

Людзі сталі на калені
 На пакатым тым бугры.
 - Плюнь на сталінскія цені,
 Зянон-братка, гавары!
 На Дзяды натоўп зьбіраўся,
 І ніхто зь іх напярод
 Знаць ня знаў, не здагадаўся,
 Што зь Дзядоў ідзе НАРОД.
 І хацеў ён, не хацеў,
 Але сеньня зразумеў,
 Дзе схавана сіла "класа",
 Што жарэ бясплатна мяса,
 Што кіруе, як захоча,
 Што на могілках рагоча,
 Што культуру нішчыць, мову,
 Што нас доіць, як карову,
 Што давеў нас да жабрацтва,
 Што крычыць пра роўнасьць, брацтва.
 Супраць нас законы піша -
 Кыш пад венік, людзі-мышы!
 Што ў газетах брэх друкуюць,
 На рабочых гоняць страх:
 Бач, рабочыя працуюць,
 Нефармалы - пры жыдах
 За рабочы кошт жыруюць!
 Проста жах!

Толькі крыкнуць шчэ ня сьмеюць
 "Бі жыдоў, ратуй Расею!
 Натравіць, цкаваць старацца,
 Каб ня сьніўся ім той фронт,
 Даць пад хвост - пачнуць баяцца,
 Ды яшчэ узяць на понт:
 Нефармалы? Іх навалам!
 Дры станку як вы былі,
 Дык яны усё памалу
 з магазінаў падмялі.
 Рускіх высяляць, павяжуць.
 Моста нават будуць біць..."
 Чыю душу мёдам мажуць?
 Чый язык яшчэ баліць?
 Дзе чыталі мы пра гэта?
 Ах, чужая нібы слава?
 У іх такі паэта-
 падкалодны гад Цанава.
 І сыны яго ў сіле -
 Вунь стаіць якая раць!
 Морды гэтак адкармілі,
 Што за дзень не абасраць!

"Беларусь - стабільны край"-
 Для вандэйцаў проста рай.
 Бо народ пакорны, чулы
 Сталіністам даў прытулак.
 Селі моцна на гарбе,
 І на мне, і на табе.

Ды народам, як канём
 У нябыт, у ноч кіруюць.
 На Дзяды хоць спамянем,
 Паіменна іх, хай чуюць!

Змыем, счысьцім, сплюнем гразь.
 Злазь, брыда, з народа, злазь!